

Geloof is terug van weggeweest, net als atheïsme. Kerk vindt moeizaam haar plaats in nieuwe realiteit

- Duits Hooggerechtshof vernietigt versoepeling winkelsluitingstijden op vraag van Kerken
- Zondagsrust niet enkel om religieuze motieven, ook ter bescherming van sociaal leven
- Komt er ooit wetgeving op zondagsrust in de Europese Unie?

Lieve WOUTERS

Deelstaat Berlijn was van plan in de aanloop naar Kerstmis de wet op de sluitingstijden van winkels te versoepelen. Voortaan zouden winkels tijdens de vier adventszondagen mogen geopend zijn, plus nog twee andere zondagen. Dat was buiten de evangelische en katholieke Kerken gerekend. Die protesteerden fel tegen het wetsvoorstel en stapten naar het Hooggerechtshof. Ze betoogden daar dat „de bijzondere betekenis van de zondag niet beperkt is tot de tijd van de eredienst. Zondagswerk is niet alleen een schending van de godsdienstige rechten, maar het betekent ook een sociale en culturele miskening van de zondag”.

Het hof verklaarde de klacht ontvankelijk en bij het begin van de advent kwam de uitspraak. De rechter stelde dat de zondagsrust niet alleen om religieuze motieven moet geëerbiedigd worden, maar ook ter bescherming van het sociale leven. Een triomf in de strijd tegen de vierentwintig-uurseconomie, heette het, waarbij de mens almaar meer in dienst staat van de consumptie.

Ook in Frankrijk is het debat over arbeid op zondag een heet hangijzer. In grote commerciële en toeristische regio's als Parijs of Rijsel wordt zondagswerk almaar verder uitgebreid. Ook hier protesteert de Kerk, die vindt dat de overheid de grondwettelijk verankerde bescherming van de zondag uitholt.

In eigen land bieden ondernemersorganisatie Unizo en de vakbonden weerstand tegen een verdere versoepeling van de sluitingstijden van winkels. Voor kleine en middelgrote ondernemers betekent zo'n versoepeling immers geen vooruitgang. Intussen kunnen wij ons al geen adventszondagen zonder kassagerinkel en luid schallende *Jingle Bells* in de grote winkelstraten meer indenken. Net als in Frankrijk geldt bij ons bovendien een

Duitse bisschoppen bedongen een verbod op koopjeszondagen tijdens de advent. © Frank Bahnmueller

Zondagsrust, sociaal en cultureel recht

Economische druk om zondagsrust af te schaffen, is groot

uitzondering voor toeristische zones, waar ook commerciële centra als Maasmechelen Village onder vallen.

Hoog tijd dus voor een initiatief op Europees niveau. Dat vonden ook vijf EU-parlementsleden die in februari een voorstel terzake indienden. Ze noemden de zondag daarin de „essentiële pijler van het Europese sociaal model” en „een deel van het Europese culturele erfgoed”.

In de Europese wetgeving is de zondagsrust voor kinderen en jongeren al vastgelegd. Ook de Europese instellingen zelf werken niet op zondag. Het zou dus logisch zijn dit uit te breiden, vinden de parlementairen, die uit vier verschillende partijen komen

(Europese Volkspartij, socialisten, liberalen en nationalist). Bijkomende motivering om de zondag als collectieve rustdag te behouden, is de gezondheid van werk-

Nog geen victorie voor voorstanders Europese wet op de zondagsrust, maar wel hoop van zege

nemers. De indieners wijzen op een Eurofound-rapport dat stelt dat de kans op ziekte en arbeidsverzuim bij bedrijven waar op zaterdag en zondag gewerkt wordt

1,3 keer groter is dan bij bedrijven die gesloten zijn tijdens het weekeinde. Maar ook omwille van het gezinsleven moet de zondag als rustdag behouden blijven, vinden ze. Die is nodig om werk en gezin harmonieus te kunnen combineren.

Om hun voorstel aanvaard te zien, moesten de vijf parlementairen de meerderheid in het Europese parlement kunnen overtuigen. Ze konden echter maar 261 handtekeningen verzamelen, op een totaal van 785. CD&V-er Ivo Belet steunde het voorstel niet, al zegt hij niet tegen het principe gekant te zijn en zeker geen voorstander van de vierentwintig-uurseconomie naar Amerikaans model.

Hoewel het voorstel dus niet aanvaard werd, blijft het onderwerp wel op de agenda van de Europese commissie. Thomas Pickartz van de Europese bisschoppenconferentie (Comece): „Als je weet dat slechts een minderheid van de ingediende voorstellen de grens van honderd handtekeningen overschrijdt, laat staan meteen een meerderheid haalt, dan is een score van 261 handtekeningen lang niet slecht. Het debat is dus zeker niet gesloten. Goed nieuws is ook dat in haast alle politieke partijen voorstanders van de zondagsrust te vinden zijn. Het is nu aan de commissie om een akkoord te bereiken dat op alle vlakken voldoet.”